

بچه‌ی نوتروفیلی من ، سلام 🍷

به رسم همیشه که توی این مسیر کنارت بودیم ، این بار هم یک مجموعه سوال برای شب امتحانات آماده کردیم که با کار کردنشون تسلط رو افزایش بدی و به امید خدا بری واسه نمره‌ی ۲۰ 🍷
جان دلم نترسی از سختی امتحانات اگه به کتاب درسی کاملاً مسلط باشی و این مجموعه سوال رو هم به عنوان مکمل حل کنی مطمئن باش نمره‌ت بهتر از چیزی که فکرش رو کنی میشه 🍷
یادت باشه امتحانات نهایی رو جدی رو بگیری چون با نمره‌ی خوب این امتحانات کار کنکور رو خیلی آسون میکنی
یه حرف دلی هم دارم با بچه‌هایی که کمی دیرتر شروع کردن ...
مبادا خودت رو ببازی بچه‌ی من امید دارم بهت و میدونم اگه خوب بخونی قطعاً میتونی نمره‌ی عالی بگیری پس پرقدرت بریم واسه ترکوندن اولین امتحان 🍷
یادت نره این فایل رو برای اون دوستت که بهش احتیاج داره بفرستی و جزئی از این زنجیره‌ی عشق و مهربونی باشی 🍷
پ ن: مرسی که با وجود درگیری‌های ذهنی و عدم تمرکزی که ماجرای کارت ورود به جلسه براتون به همراه داشت ، همچنان قوی موندی و ادامه میدی 🍷
به امید روزی که اینجا به عنوان همکار کنار خانواده‌ی بزرگ نوتروفیل باشی

دوست همیشگی تو ، نوتروفیل

بارم بندی منطق دهم

پایانی نوبت دوم	پایانی نوبت اول	شماره درس	ارزشیابی مستمر دو نوبت
۱	۲	۱	فعالیت در تحصیل شامل تمامی موارد است که نشان پویایی و مشارکت دانش آموز در این درس را داشته باشد . مانند : تمرین کلاسی و تکمیلی ، انجام تحقیقاتی که دبیر مشخص کند ، همکاری در جمع آوری نمونه های مغالطات و غیره جمع : ۲۰ نمره
۱/۵	۳	۲	
۱/۵	۴	۳	
۱/۷۵	۴	۴	
۱/۵	۴	۵	
۱/۲۵	۳	۶	
۳		۷	
۳		۸	
۳/۲۵		۹	
۲/۲۵		۱۰	

منطق دهم

درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

- ۱ علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست، ولی به مبحث الفاظ در آن توجه می‌شود.
- ۲ ارسطو قواعد منطق را ابداع و علمی را که سبب ایجاد اندیشه است، بنا نهاده است.
- ۳ مغالطه یا سفسطه به صورت عمدی باعث خطای ذهنی می‌گردد و از موانع درست اندیشیدن است.
- ۴ مراقبت از بنای فکری مستحکم بر عهده منطق است، لذا مواد لازم برای ساختن آن را تأمین می‌کند.
- ۵ اندیشیدن موضوعی اکتسابی است و هر انسانی باید قواعد آن را از طریق منطق فراگیرد.
- ۶ انسان‌ها بدون دانستن قواعد منطقی، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۷ منطق از جهت هشدار در مقابل خطرات احتمالی، شبیه به و از جهت مراقبت در ایجاد اندیشه‌های درست، شبیه به است.
- ۸ دانش بشری به دو بخش و تقسیم می‌شود که نشئت گرفته از و است.
- ۹ دو وظیفه اصلی علم منطق عبارت است از: و
- ۱۰ "چرایی" و "چیستی" به ترتیب منجر به دو حیطه اصلی منطق، یعنی و می‌شوند.
- ۱۱ اشتباه گرفتن دو نام مشابه در دفترچه تلفن، فرد را به خطای دچار می‌سازد و در نتیجه منجر به خطای می‌گردد.
- ۱۲ عدم رعایت و قواعد املائی، باعث بروز مغالطه می‌گردد.
- ۱۳ به کار بردن دلالت به جای در کلمات، منجر به مغالطه می‌شود.
- ۱۴ برای مطرح شدن یک تصدیق حداقل چند تصور مطرح می‌شود؟ و یک تصدیق ما را در کشف مجهولات خود به چه چیزی نیازمند می‌سازد؟

(۲) به تصویری نیاز ندارد - تعریف

(۱) سه تصور - تعریف

(۴) به تصویری نیاز ندارد - استدلال

(۳) سه تصور - استدلال

۱) خانه را دزد برد، خانه ویران شد، خانه خالی شد.

۲) خانه خرابم کردی و خانه را خوردی و خانه را بردی.

۳) به خانه زنگ زدم و گفتم که شب خانه نمی‌روم و خانه را فردا می‌بینم.

۴) با خانه هماهنگ کردم که همگی شب به خانه برویم و شام را در پذیرایی خانه بخوریم.

اگر در تعریف سردی بگوییم "آن است که گرم نباشد" و در تعریف گرمی بگوییم "آن است که سرد نباشد" چگونه تعریفی است و دلیل آن کدام است؟

۱) تعریف جامع است، چون تعریف شامل همه افراد معرف می‌شود.

۲) تعریف دوری است، چون تعریف سردی موقوف به گرمی است و بالعکس.

۳) تعریف واضح نیست، چون این نوع تعریف برای مخاطب امری را روشن نمی‌کند.

۴) تعریف بی‌ربط است، چون در تعریف از مفاهیم بی‌ارتباط به مفهوم مجهول استفاده شد.

از میان عبارت‌های زیر تصور و تصدیق را مشخص کنید.
"کوه سهند - منطق معیار تفکر است"

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

به کدام دلیل یادگیری منطق به تبحر و تمرین و ممارست نیاز دارد؟

دو عبارت زیر چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

۱- دانش‌آموز ایرانی

۲- منطق، یکی از دروس دبیرستان است.

از میان کلمات و عبارات زیر، تعیین کنید کدام تصورات و کدام تصدیق؟

الف) دوستم از خنده روده‌بر شد:

ب) هر تن ماهی جنوب ۲۵ هزار تومان:

پ) درختی که در پاییز میوه می‌دهد:

ت) این پرندۀ آوازخوان است:

از میان موارد زیر، تصورها و تصدیق‌ها را مشخص کنید.

درختان	درختان باغ	درختان باغ خشک شد.
.....		
اسطربلاب	تعریف	تعریف اسطربلاب را نمی‌دانم.
.....		

۲۲ منظور عبارت "منطق در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است"، را بنویسد؟

۲۳ کدام‌یک از گزاره‌های زیر قابل استفاده در استدلال نیستند؟ (با ذکر دلیل)

الف سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز

ب کاش مهر را پایان نبود.

پ نرود میخ آهنین در سنگ

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام‌یک نادرست است.

۲۴ عبارت "سعادت غایت زندگی انسان است، غایت زندگی آدم مرگ است، پس: سعادت آدم در مرگ است." غایت لفظ مشترک عبارت فوق است و معنای واحدی دارد.

۲۵ تعریفی که تمامی مصادیق مفهوم موردنظر را دربرگیرد یک تعریف واضح خواهی بود.

۲۶ در علوم تجربی و علوم انسانی در پی فهم حقایق علمی هستیم. استدلال‌هایی که در این علوم به کار می‌روند، "برهان" می‌گویند.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام‌یک نادرست است.

۲۷ استفاده از عبارت دوپهلوی می‌تواند منجر به مغالطه ابهام در مرجع ضمیر گردد.

۲۸ استفاده از نام یا نشانه‌ای از شرکت معتبر، در برخی شرکت‌ها، ناشی از "مغالطه تمثیل ناروا" است.

۲۹ قضیه خبری، از عالم خارج خبر نمی‌دهد، بلکه تمایلات و خواسته‌های ما را مطرح می‌کند.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام‌یک نادرست است.

۳۰ میان سه حیطه ذهن، زبان و خارج ارتباط وجود دارد و خطا در یکی از آن‌ها می‌تواند باعث خطا در بقیه شود.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام‌یک غلط است.

۳۱ اقسام مختلف یک مفهوم باید نسبت به یکدیگر رابطه تباین داشته باشند.

۳۲ نوع دلالت لفظ بر معنا در عبارت (خانه خرابم کردی)، دلالت التزامی است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۳۳ هرگاه چند معنای متعدد به کمک یک لفظ بیان شود، به آن می‌گویند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۳۴ در عبارت "مرادم را گم کردم" مداد، دلالت است و در عبارت "مدادم شکست" دلالت است.

۳۵ در هریک از مثال‌های زیر نوع "مغالطه" به کار رفته را مشخص کنید.

- وقتی فردی برای تبرئه شدن در ملاعام گفت: فرمانروا از من خواسته است، شخصیت آزاده‌ای را لعنت کنم تا مرا آزاد کند، پس لعنت بر او باد.
- آقای مهندسی دیروز به خانه ما آمد.
- عفو لازم نیست اعدامش کنید.

(۱) ابهام مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری کلمات - شیوه نگارشی کلمات

(۲) اشتراک لفظ - شیوه نگارش کلمات - ابهام مرجع ضمیر

(۳) ابهام مرجع ضمیر - اشتراک لفظ - شیوه نگارشی کلمات

(۴) اشتراک لفظ - ابهام مرجع ضمیر - شیوه نگارش کلمات

۳۶ هرکدام از موارد زیر مربوط به کدام حیطه می‌شوند؟

دیشب خواب وحشتناکی دیدم. - درس امروز معلم را نفهمیدم. - صدای زنگ مدرسه روی اعصاب است.

(۱) مفهوم - مصداق - مفهوم (۲) لفظ - مفهوم - مصداق

(۳) مفهوم - لفظ - لفظ (۴) مصداق - مفهوم - مصداق

۳۷ کدام مورد قابلیت مغالطه توسل به معنای ظاهری را دارد یا بر اساس این مغالطه بیان شده است؟

(۱) دانایان معتقدند که شیر در رویاهای صادق، از علم حکایت دارد.

(۲) میان ماه من تا ماه گردون تفاوت از زمین تا آسمان است.

(۳) گفتم: فعلاً کمی دست به عصا باش، گفت: آخر عصا ندارم.

(۴) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو یادم از گشته خویش آمد و هنگام درو

۳۸ نوع مغالطات زیر را مشخص کنید.

الف احمد به دنبال علی بود که حسین او را گرفت.

ب سکوت جایز نیست در مورد این برنامه اعتراض کنید.

۳۹ نوع دلالت الفاظ زیر را مشخص کنید.

الف او حاتم بخشی می‌کند:

ب خانه‌ام را رنگ زدم:

پ دزد ماشینم را برد:

ت حسین شیر است:

۴۰ معنایی که از جمله "رستم بر اسب نشست، دستی بر سرش کشید و حرکت کرد" برداشت می‌شود را بنویسید.

۴۱ دلالت مطابقی را تعریف کنید و مشخص کنید به ترتیب، کتابم گم شده است، ماشین‌ام را رنگ کرده‌ام، خانه خراب شدم؛ به کدام دلالت لفظ بر معنا اشاره دارد؟

۴۲ مغالطه نگارشی کلمات را توضیح دهید و مثال بنزید.

۴۳ انواع دلالت لفظ بر معنا را با ذکر مثال بنویسید.

۴۴ مغالطات به کاررفته در هر عبارت را دقیقاً مشخص نموده، نام آن را بنویسید.

الف اولی: چرا دست روی پسر بلند کردی؟!

دومی: خودت گفتی: "با سیلی صورتش را سرخ نگه داشته"

ب خانه ارزان، کمیاب است. هرچیز کمیاب گران است، پس خانه ارزان، گران است.

پ تو مانند پسرخالهات دانش آموز زرنگی نیستی، ما باید برای ثبت نام تو تجدیدنظر کنیم.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۴۵ این کتاب داستان تنها بر یک مصداق خارجی قابل انطباق است.

۴۶ ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف همواره به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.

۴۷ قضایای حملی همان جملات در ادبیات‌اند.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۴۸ مفهوم کلی، مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است.

۴۹ تعریف جیوه به فلزی که در دمای طبیعی مایع است، یک نوع تعریف به مثال است.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۵۰ از رابطه "سیب" و "میوه" چهار قضیه ساخته می‌شود.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۵۱ بین دو تصور کلی "کلاس و مدرسه" از نسبت‌های چهارگانه (تساوی - مطلق - تباین - منوجه) نسبت برقرار است.

۵۲ ساواک مخفف حروف نخستین سازمان اطلاعات و امنیت کشور یک تعریف می‌باشد.

۵۳ در صورتی که از مقدمات کلی به نحو ضروری به نتیجه جزئی‌تر برسیم استدلال را می‌نامند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۵۴ به افراد یا اشیایی در جهان که مفاهیم بر آن‌ها صدق می‌کنند گفته می‌شود.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۵۵ برای اینکه دو قضیه باهم متناقض باشند باید در..... و مختلف باشند.

۵۶ با تغییر کیفیت قضیه کلی به قضیه آن می‌رسیم.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۵۷ دو دایره ممکن است بر یکدیگر منطبق باشند و میان آن‌ها رابطه برقرار است.

۵۸ مفاهیم "شهر و تهران" به ترتیب مفاهیمی هستند که در مورد نسبت آن‌ها از نسبت‌های چهارگانه می‌توان گفت

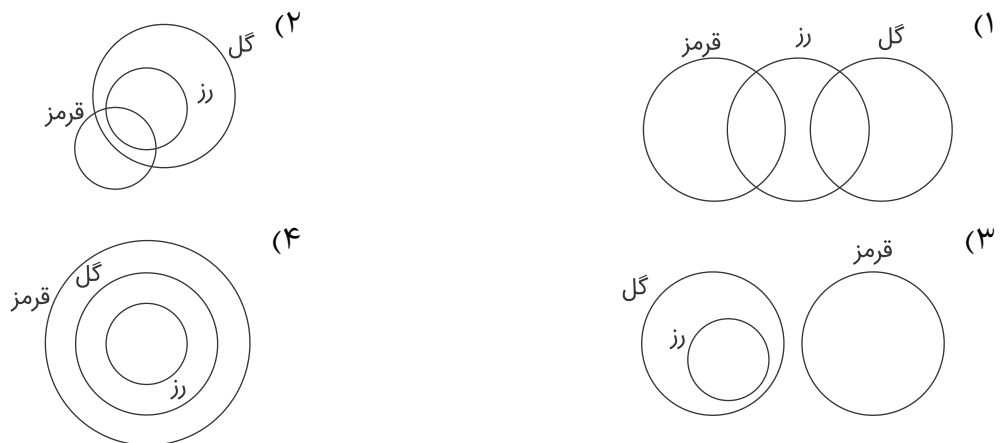
۱) کلی و جزئی - مصداق بحث نسبت‌های چهارگانه هستند و در بحث نسبت‌های چهارگانه این گونه روابط مدنظر است.

۲) کلی و کلی - نسبت میان آن‌ها نسبت عموم و خصوص مطلق است که یکی از این دو دایره ممکن است از دیگری بزرگ‌تر باشد.

۳) کلی و کلی - نسبت میان آن‌ها نسبت عموم و خصوص مطلق است که یکی از دو دایره حتماً از دیگری بزرگ‌تر است.

۴) کلی و جزئی - میان مصداق این دو مفهوم هیچ‌یک از نسبت‌های چهارگانه شکل نمی‌گیرد.

۵۹ کدام شکل درباره رابطه مفاهیم "گل، رز، قرمز" در نسب اربع یا نسبت‌های چهارگانه صحیح است؟

۶۰ باتوجه به نسبت‌های چهارگانه و تقسیم‌بندی بر اساس مفهوم عام به خاص کدام مورد صحیح است؟

۱) محصولات کشاورزی - محصولات باغی - میوه - میوه درختی

۲) کتاب‌های عمومی - کتاب بینوایان - کتاب رمان - کتاب

۶۱ کدام طبقه‌بندی درست است؟

۱) مقدار > شکل > مثلث > پاره‌خط

۲) علم > تصدیق > قضیه > قضیه شرطی

۳) تصدیق > شکل اول > قیاس > استدلال

۴) مربع > لوزی > متوازی‌الاضلاع > چهارضلعی

۶۲ موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید. (یک مورد اضافه)

الف) رابطه‌ی عام و خاص ب) ایرانی ج) از جهتی اعم از جهتی اخص د) آلمان	۱- عموم و خصوص من وجه ۲- تساوی ۳- عموم و خصوص مطلق ۴- جزئی ۵- کلی
---	---

۶۳ تعیین کنید میان مفاهیم ذیل کدامیک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

الف میوه - ترش

ب کیف و کفش

۶۴ مفاهیم کلی و جزئی را مشخص نمایید.

الف دانش‌آموزان این کلاس:

ب پسر کوچک احمد:

۶۵ با رسم شکل مشخص کنید بین هر دو مفهوم کلی زیر کدامیک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

الف مثلث و شکل سه‌ضلعی:

ب تهرانی و ایرانی:

۶۶ مشخص کنید میان مفاهیم زیر چه نسبتی از نسب اربعه برقرار است؟

الف اسب و شیهه زننده:

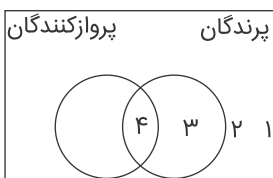
ب میوه و شیرینی:

پ سنگ و سبز:

ت هنرمند و نقاش:

۶۷ میان مصادیق آسیایی، عراقی چه رابطه‌ای وجود دارد؟ با رسم شکل بیان کنید.

۶۸ برای هریک از ناحیه‌های مشخص شده مصداقی ذکر کنید.

ناحیه ۱: ناحیه ۲:

ناحیه ۳: ناحیه ۴:

۶۹ در جملات زیر، کلی و جزئی بودن کلمات مشخص شده را تعیین کنید.

الف دانش‌آموزان کلاسی حاضر هستند.

ب قمرهای سیاره مشتری چهار عدد است.

پ "ساعت" با عین نوشته شده است.

۷۰ مفهوم و مصداق را با ذکر مثالی تعریف کنید.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۷۱ با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه و ویژگی خاص آن شیء به تعریف شیء می‌پردازیم.

۷۲ زمانی که دو قضیه باهم در تناقض باشند اجتماع و ارتفاع آن‌ها محال است.

۷۳ برای آنکه قیاسی معتبر باشد باید حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی داشته باشد.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۷۴ وقتی در عمل تعریف از لغات و اصطلاحات مترادف و آشنا برای شنونده استفاده شود به آن می‌گویند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۷۵ در قضایای محصوره، سور را بیانگر قضیه دانسته‌اند.

۷۶ جملاتی که با چیست پایان می‌پذیرند و جملاتی که با چرا آغاز می‌شوند نام دارند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۷۷ در دسته‌بندی مفاهیم از مفهوم آغاز می‌کنیم و به مفهوم می‌رسیم.

۷۸ استدلالی که در آن مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند استدلال است.

۷۹ موارد سمت راست را با موارد سمت چپ مرتبط کنید.

الف) تعریف مفهومی ب) تعریف لغوی ج) تعریف به عام و خاص د) مانع نبودن	۱- عموم و خصوص مطلق ۲- نشان دادن نحوه شکل‌گیری یک مفهوم ۳- انسان، حیوان متفکر ۴- عدم کاربرد در مفاهیم انتزاعی ۵- تعریف ماهی به مهره‌داران که دارای آبشش است.
--	--

۸۰ در جمله زیر، کدام یک از انواع تعریف به کار رفته است؟

"نهاجا، مخفف حروف نخستین کلمات عبارت "نیروی هوایی جمهوری اسلامی" است.

(۱) تحلیلی (۲) غیرتحلیلی

(۳) سلسله اوصاف (۴) لغوی

- مادر: فرشته محبت
- تلگرام: پیام‌رسان نوشتاری
- خدا: اسطقس فوق اسطقسات
- حیوان: موجود زنده دو پا

- (۱) واضح نیست - مانع نیست - واضح نیست - جامع نیست.
- (۲) جامع نیست - مانع نیست - واضح نیست - واضح نیست.
- (۳) روشن نیست - جامع نیست - مانع نیست - مانع نیست.
- (۴) مانع نیست - روشن نیست - واضح نیست - جامع نیست.

- (۱) شتر: حیوان علفخوار چهارپا
- (۲) فعل: کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند.
- (۳) انسان: موجود نامی حساس
- (۴) خفاش: پروازکننده پستاندار

- (۱) بیان ویژگی مشترک با سایر مفاهیم غیرمشابه
- (۲) بیان وجه تفاوت مفهوم با سایر مفاهیم
- (۳) استفاده از کلمات مترادف با سایر مفاهیم
- (۴) استفاده از مصادیق برای تعریف

الف سازمان صمت: صنعت، معدن، تجارت

ب مربع: شکل چهارضلعی عمود بر هم

۸۵ اشکال تعریف‌های زیر را بنویسید (واضح نیست، جامع نیست، مانع نیست، دوری است).

الف آبی: آنچه در آب زندگی می‌کند.

ب درخت: گیاهی که از زمین می‌روید.

پ متغیر یعنی متحرک و متحرک یعنی متغیر

ت تلویزیون: جعبه جادویی

ث قناری: پرنده خوش‌آواز

ج حیوان: موجود چهارپا و علفخوار

۸۶ نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید.

الف فردوس: معرب کلمه فارسی پردیس، به معنا باغ، بستان:

ب سوبسید: یارانه:

پ بیماری ویروسی: به بیماری‌هایی همچون سرماخوردگی، آنفولانزا و...:

۸۷ تعریف به مصادیق برای چه واژگانی مناسب است؟

۸۸ در تعریف مفهومی به ترتیب از چه مفاهیمی در تعریف استفاده می‌شود و دلیل نام‌گذاری این تعریف به مفهومی چیست؟

۸۹ واضح بودن تعریف را با یک مثال توضیح دهید.

۹۰ نوع تعریف‌های زیر را تعیین کنید.

الف کتاب مقدس: کتاب‌هایی همچون قرآن و انجیل

ب منظور از آب‌وهوای معتدل، آب‌وهوایی شبیه سواحل اقیانوس آرام است.

پ مثلث: شکلی با خط بسته که مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه است.

ت عنقا: سیمرغ

ث انسولین: دارویی برای درمان بیماری دیابت

ج نور قرمز: نوری با طول موج هشت انگستروم

چ صندلی: وسیله‌ای که از تکیه‌گاه و نشیمن‌گاه تشکیل شده است.

ح ناکامی: ناراحتی یا آشفتگی با خشم ناشی از بی‌نتیجه ماندن فعالیت، یا یأس یا شکست.

خ قضیه: به جملات با معنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق یا کذب آن‌ها سخن بگوییم.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۹۱ نمی‌توان از دو قضیه‌ای که باهم ارتباطی ندارند، نتیجه‌ای به دست آورد.

۹۲ در استقرای تعمیمی همه افراد جامعه را بررسی می‌کنیم، نتیجه بررسی را حکم کلی می‌دهیم.

۹۳ در قیاسی استثنایی اتصالی از حالت (نفی مقد) و (اثبات تالی) نمی‌توان نتیجه درستی به دست آورد.

۹۴ کلمات دارای بار روانی هستند و قدرت تأثیرپذیری متفاوت دارند.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۹۵ هنگامی که شرایط استفاده از استقرار را به درستی رعایت نکنیم دچار مغالطه "تعمیم شتاب‌زده" می‌شویم.

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

۹۶ قضیه شرطی قضیه‌ای است که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم شود.

۹۷ اگر موضوع قضیه کلی باشد، قضیه شخصی نام دارد.

۹۸ رابطه تداخل میان قضیه‌های موجب کلی و سالبه کلی برقرار است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۹۹ استدلال تمثیلی استدلالی است و نتایج آن است.

۱۰۰ جدول زیر را کامل کنید.

نوع استدلال	نحوه تشخیص
۱- استقرای تمثیلی	
۲- استقرای تعمیمی	
۳- استنتاج بهترین تبیین	
۴- قیاسی	

۱۰۱ اگر در تمثیلی، وجوه باشد، تمثیل ناروا و اگر وجوه باشد تمثیل فوق قوی می‌شود.

- (۱) اختلاف زیاد - مشابهت کم
(۲) مشابهت کم - اختلاف زیاد
(۳) مشابهت کم - اختلاف کم
(۴) مشابهت زیاد - اختلاف کم

۱۰۲ "لباس این آقا شبیه لباس نیروی انتظامی است، پس ایشان پلیس هستند."

- (۱) قیاس استثنایی
(۲) تمثیل
(۳) استقرا
(۴) قیاس اقترانی

۱۰۳ کدام مورد مرتبط با استقرای تمثیلی است؟

- (۱) مبنای استدلال کردن آن تخمین زدن دربارهٔ جامعه آماری است.
(۲) از طریق رد احتمالات به نتیجه می‌رسد.
(۳) از طریق سرایت دادن ویژگی مورد اول به مورد دوم استدلال می‌کند.
(۴) نتیجه‌اش قطعی است.

۱۰۴ کدام عبارت دربارهٔ "استقرای تعمیمی" درست نیست؟

- (۱) باتوجه به موضوع، می‌تواند نتیجه کلی یا جزئی داشته باشد.
(۲) ذهن در این روش، ناچار است جزئی‌های متعددی را بیازماید.
(۳) ممکن است در موضوعات محدود، مورد استفاده قرار گیرد.
(۴) دانشمندان علوم تجربی، به‌ناچار از آن استفاده می‌کنند.

۱۰۵ معنای اینکه نتیجه یک قیاس جزئی است، چیست؟ کدام گزینه در مورد مقدمات یک استدلال درست است؟

- (۱) اخص از مقدمات است. - می‌تواند از استدلال دیگری به دست آید.
(۲) نمی‌تواند قضیه کلی باشد. - در خود استدلال اثبات می‌شود.
(۳) اخص از مقدمات است. - در خود استدلال اثبات می‌شود.
(۴) نمی‌تواند قضیه کلی باشد. - می‌تواند از استدلال دیگری به دست آید.

۱۰۶ نوع استدلال‌های زیر را تعیین کنید: (استقرای تمثیلی، استقرای تعمیمی، استنتاج بهترین تبیین)

الف چای و سیگار هر دو دارای نیکوتین هستند. سیگار برای بدن مضر است، پس چای هم مضر است.

ب چند تن از همسایه‌های من که مازندرانی‌اند سحرخیز هستند؛ بنابراین همه مازندرانی‌ها سحرخیزند.

پ انبار دچار آتش‌سوزی شده است و بخاری هم روشن نبوده است، احتمالاً سیم برق اتصالی کرده است.

ت در یک کلاس نصف دانش‌آموزان کلاس ضعیف هستند، معلمی به مدیر چنین گزارش می‌دهد که دانش‌آموزان کلاس ضعیف هستند.

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱۰۷ دو روش مقابله با مغالطه تمثیل ناروا را نام ببرید.

۱۰۸ استقرای تمثیلی را تعریف کنید.

۱۰۹ هنگامی که از شباهت رنگ آب‌انار با آب‌زرشک، حکم می‌کنیم که آب‌انار هم ترش است چه استدلالی به کار برده‌ایم؟ تمثیل یا استقرا؟

۱۱۰ در شعر زیر از صائب تبریزی از چه نوع استدلالی استفاده شده است؟
"اظهار عجز پیش ستمگر ز ابلهی است
اشک کباب باعث طغیان آتش است"

۱۱۱ استدلال لقمان چه نوع استدلالی است؟
"لقمان را گفتند عالم بی‌عمل به چه ماند؟ گفت: به زنبور بی‌عسل"

۱۱۲ استدلال استقرایی تمثیلی زیر را نقد نمایید.
"بخشیدن مانند انتشار بوی عطر است که مقداری از شیشه، عطر کم می‌کند، در نتیجه بخشنده واقعی کسی است که هرچه دارد را می‌بخشد و در نهایت چیزی برایش باقی نمی‌ماند."

۱۱۳ برای داشتن استنتاج استقرایی قوی رعایت چه نکاتی لازم است؟

۱۱۴ نوع استدلال‌های زیر را با دلیل تعیین کنید و سپس اشکال آن‌ها را بیان کنید.

الف نمک و گچ هر دو سفیدند، پس گچ مانند نمک شور است.

ب متوسط قد پانزده هزار نفر از مردم ایران ۱۶۰ سانتی متر است، بنابراین متوسط قد کل مردم ایران ۱۶۰ سانتی متر است.

۱۱۵ در مورد دو شعر زیر به پرسش‌های مربوط به آن دو پاسخ دهید.

- "پرتو نیکان نگیرد هرکه بنیادش بد است
تربیت ناهل را چون گردکان بر گنبد است."
- "با بدان کم نشین که صحبت بد
گر چه پاکی تو را پلید کند.
آفتاب از چه روشن است او را
پاره‌ای ابر ناپدید کند"

الف آیا این دو استدلال درباره نقش تربیت در افراد، مخالف یکدیگرند یا می‌توان به نحوی آن‌ها را با یکدیگر جمع کرد؟

ب این استدلال‌ها تا چه میزان قوی‌اند؟

۱۱۶ انواع استدلال را با ذکر مثال نام ببرید.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) نهاد و مسند	۱- موجه
ب) کتاب‌ها مفید هستند.	۲- شخصی
ج) موضوع قضیه، خبرش است.	۳- موضوع و محمول
د) کمیت قضیه	۴- سور

۱) شخصی - تهران پایتخت ایران است - شیر مشترک لفظی است.

۲) شخصی - امروز جمعه نیست - زرد بر وزن فرد است.

۳) محصوره جزئی - بعضی انسان‌ها باسواد هستند - واژه به معنای لغت است.

۴) محصوره جزئی - بعضی انسان‌ها باسواد هستند - شیر دارای یال و دم است.

۱) گفتاری است ثابت شده و محقق. ۲) گفتاری است مطابق با واقع.

۳) گفتاری است که احتمال صدق و کذب در آن برود. ۴) اسناد چیزی است به چیز دیگر به ایجاب

۱) شاعر بزرگ شیرازی - مدال طلای المپیک ۲) سعدی - مدال طلای المپیک

۳) شاعر بزرگ شیرازی - ورزشکار ۴) سعدی - ورزشکار

۱۲۵ مشخص کنید: "گر نبودی اختیار این شرم چیست" بیانگر چه نوع قضیه‌ای است؟ و در قضیه "اگر باران بیارد هوا ابری می‌شود" گواه ما در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) متصل شرطی - مغالطه وضع تالی
(۲) انشایی - مغالطه وضع تالی
(۳) منفصل مانع‌الرفع - مغالطه رفع مقدم
(۴) متصل شرطی - مغالطه رفع مقدم

۱۲۶ اقسام قضایای حملی زیر را تعیین کنید. (شخصیه یا محصوره)

- الف ارسطو تدوین‌کننده علم منطق است.
ب بعضی دانش‌آموزان تلاش بیشتری می‌کنند.
پ "سیمرغ" پنج حرف دارد.
ت هیچ عاقلی به خود ضرر نمی‌رساند.
۱۲۷ در قضیه مقابل "موضوع" را تعیین کنید. "بهترین درس من، منطق است".

۱۲۸ نوع قضایای زیر را مشخص کنید.

- الف "برف سفید است"؛ صادق می‌باشد.
ب اگر ببازیم با فوتبال خداحافظی خواهیم کرد.
پ هیچ جایی خالی از خدا نیست.
ت "دانش‌آموزان درس خوان‌اند"، یک قضیه است.
ث هر لیتر چند سی‌سی است؟
ج همه دانش‌آموزان این کلاس ۳۰ نفر هستند.

۱۲۹ اجزای قضیه حملی زیر را مشخص کنید.

"عمر برف است و آفتاب تموز"

۱۳۰ صدق و کذب را در روابط زیر مشخص کنید.

الف تناقض ← صادق ←

ب تضاد ← صادق ←

۱۳۱ چه جملاتی در منطق بررسی نمی‌شود. چرا؟

۱۳۲ قضیه شخصی را با ذکر مثال تعریف کنید.

۱۳۳ جملات انشایی را با جملات خبری مقایسه کنید.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۱۳۴ زمانی که دو قضیه باهم در تناقض باشند، اجتماع و ارتفاع آن‌ها محال است.

۱۳۵ پس از حذف کردن حد وسط، موضوع نتیجه از مقدمه دوم و محمول آن از مقدمه اول به دست می‌آید.

۱۳۶ اگر موضوع یا محمول یکی قرین، موضوع یا محمول دیگری باشد به آن "قیاس اقترانی" می‌گویند.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۱۳۷ قضایای متناقض به لحاظ کم و کیف و صدق و کذب متفاوت‌اند.

۱۳۸ جدول‌های زیر را کامل کنید.

الف

اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض
بعضی انسان‌ها مؤمن هستند.	الف)	ب)	ج)

ب

اصل قضیه	عکس مستوی	تناقض	تضاد
هر حیوانی حساس است.	الف)	ب)	ج)

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۳۹ با تغییر کیفیت قضیه کلی، به قضیه آن می‌رسیم.

۱۴۰ در قضیه منفصل هر دو قضیه، هم زمان نمی‌توانند صادق در کاذب باشند.

۱۴۱ در اصطلاح عامیانه به مغالطه "هندوانه زیر بغل گذاشتن" می‌گویند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۴۲ اگر قضیه "بعضی الف ب است" کاذب باشد، تداخل آن است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۴۳ رابطه تناقض میان قضیه‌های موجهه و سالبه و میان کلیه و جزئی برقرار است.

۱۴۴ با فرض درست بودن قضیه "بعضی الف ب نیست" اصرار بر درست بودن کدام قضایای زیر به ترتیب به مغالطه‌های ایهام انعکاس و استثنای قابل چشم‌پوشی مربوط می‌شود؟

۱) بعضی ب الف نیست - هر ب الف است

۲) بعضی الف ب است - هر الف ب است

۳) هیچ الف ب نیست - بعضی ب الف نیست

۴) بعضی ب الف نیست - هیچ الف ب نیست

۱۴۵ هر الف ب است، متداخل عکس کدام قضیه می‌باشد؟

- (۱) بعضی الف ب است.
(۲) بعضی ب الف است.
(۳) هر ب الف است.
(۴) بعضی الف ب نیست.

۱۴۶ اگر قضیه "هیچ الف، ب نیست" را متداخل نقیض نماییم، کدام عبارت را می‌توان گفت؟

- (۱) قضیه به‌دست‌آمده همان قضیه اصلی است.
(۲) اگر قضیه اصلی صادق باشد قضیه به‌دست‌آمده نیز صادق است.
(۳) قضیه به‌دست‌آمده موجب جزئیه است.
(۴) قضیه به‌دست‌آمده مانند آن است که قضیه اصلی را متضاد نماییم.

۱۴۷ "دوستم در شمال ویلا دارند و خیلی خوشبخت هستند، هرکس ویلا داشته باشد خوشبخت است."

- (۱) توسل به معنای ظاهری
(۲) بزرگ‌نمایی
(۳) ایهام انعکاس
(۴) استثنای قابل چشم‌پوشی

۱۴۸ هریک از عبارات زیر بیانگر چه نوع مغالطه است؟

الف من تو را از خواهرت بیشتر دوست دارم.

۱۴۹ باتوجه‌به قضیه زیر، موارد خواسته‌شده را بنویسید: "بعضی پرنده‌ها گوشت‌خوار هستند."

الف متضاد:

ب عکس مستوی:

۱۵۰ باتوجه‌به جمله زیر، مشخص کنید هریک از جملات زیر کدام رابطه از اقسام تقابل را می‌سازند؟

"همه فلزات هادی الکتریسیته هستند."

الف بعضی از فلزات هادی الکتریسیته هستند:

ب بعضی از فلزات هادی الکتریسیته نیستند:

پ هیچ فلزی هادی الکتریسیته نیست:

۱۵۱ در فرض صادق بودن قضیه نخست، صدق یا کذب قضیه دوم را مشخص کنید و نام رابطه میان آن‌ها را بیان کنید.

الف همه کارمندان مالیات می‌پردازند - بعضی کارمندان مالیات نمی‌پردازند.

ب بعضی فیزیک‌دانان اقتصاددان نیستند - همه فیزیک‌دانان اقتصاددان هستند.

پ هیچ مسافری در راه نیست - همه مسافران در راه هستند.

ت هر نهنگی آبی است - بعضی آبی‌ها نهنگ هستند.

۱۵۲ در چه صورتی دو قضیه، متقابل نامیده می‌شوند؟

۱۵۳ باتوجه‌به عبارت "احمد که خود تهرانی است، گفت: همه مردم تهران دروغگو هستند." صدق و کذب و نقیض این قضیه را بررسی کنید؟

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۱۵۴ در قضایای شخصی، وجه، دامنۀ مصادیق موضوع همه مصادیق و دامنۀ مصادیق محمول برخی از مصادیق را دربرمی گیرد.

۱۵۵ موارد سمت راست را به موارد سمت چپ وصل کنید.

الف) حد وسط در مقدمۀ اول، محمول و در مقدمۀ دوم موضوع ب) حد وسط در مقدمۀ اول، موضوع در مقدمۀ دوم محمول ج) حد وسط در مقدمۀ اول و دوم، محمول د) حد وسط در مقدمۀ اول و دوم، موضوع	۱- شکل اول ۲- شکل دوم ۳- شکل سوم ۴- شکل چهارم
--	--

۱۵۶ موارد دست راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید: (یک مورد اضافی است).

الف) چرا خوب درس نخواندی؟ ب) بعضی معلمان شاعرند. ج) در اروپا ابن سینا را "شاهزاده اطبا" می نامند. د) ظالمها به سزای اعمالشان می رسند.	۱- موجه کلیه ۲- خبری ۳- انشایی ۴- جزئی ۵- قیاسی
--	---

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۵۷ قیاسی اقترانی به دو قسم و تقسیم می شود.

۱۵۸ در استدلال "دیوار دارای موش است. موش دارای گوش است، پس: دیوار دارای گوش است." ایراد در این است که حد وسط در مقدمۀ اول است و در مقدمۀ دوم

۱۵۹ در قضیۀ سالبۀ جزئی (همه - برخی) مصادیق موضوع و (همه - برخی) مصادیق محمول موردنظر گوینده است.

۱۶۰ برای آنکه قیاس معتبر باشد، نباید حد وسط در هر دو مقدمه علامت داشته باشد.

۱۶۱ در صورتی که حد وسط تکرار نشده باشد، نتیجه آن قیاس را می دانیم.

۱۶۲ برای نتیجه گیری از یک قیاس، تا برقرار نباشد، دو قضیه با یکدیگر ارتباط برقرار نمی کند.

۱۶۳ اگر قیاس اقترانی زیر "شکل چهارم" باشد، مقدمۀ دوم را کامل کنید:
"هر الف ب است. هر است."

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۶۴ در قیاس اقترانی نتیجه در پخش شده است.

۱۶۵ به جز مشترک میان دو قضیه می گویند.

ردیف	مقدمه اول	مقدمه دوم	شکل قیاسی	معتبر - نامعتبر	نتیجه قیاس - علت عدم اعتبار
۱	هیچ آهویی شبیه کشنده نیست.	هر اسبی شبیه کننده است.			
۲	بعضی گل‌ها، گل رز نیستند.	هیچ گلی رزی عاقل نیست.			
۳	هر دانشجویی طالب علم است.	بعضی طالب علم‌ها نقاش‌اند.			
۴	بعضی مؤمنان عالم هستند.	هر مؤمنی ناطق است.			

۱۶۷ نتیجه کدام قیاس موضوعش علامت منفی و محمولش علامت مثبت دارد؟

- (۱) بعضی الف ب نیست، بعضی ب ج نیست.
 (۲) بعضی الف ب نیست، هیچ ب ج نیست.
 (۳) هر الف ب است، بعضی ب ج نیست.
 (۴) بعضی الف ب است، هر ب ج است.

۱۶۸ قیاس "هر الف ب است و هیچ الف ج نیست" اولاً شکل چندم است؟ ثانیاً با کدام محصوره معتبر است؟ کدام مثال بیانگر ساختار مغالطه عدم تکرار کامل لفظ حد وسط است؟

- (۱) دوم - سالبه کلی - لفظ الف ب است و ب ج است، پس لفظ الف ج است.
 (۲) سوم - سالبه کلی - لفظ الف ب است و ب ج است، پس لفظ الف ج است.
 (۳) سوم - سالبه جزئی - الف از ب است و ب ج است، پس الف از ج است.
 (۴) دوم - سالبه جزئی - الف از ب است و ب ج است، پس الف از ج است.

۱۶۹ "هیچ فلزی نامی نیست"، "بعضی فلزها مایع هستند"، "بعضی نامی‌ها مایع نیستند." این قیاس به چه دلیلی نامعتبر است؟

- (۱) شرط اول را ندارد.
 (۲) شرط دوم را ندارد.
 (۳) شرط سوم را ندارد.
 (۴) معتبر است، همه شرایط را دارا است.

۱۷۰ قیاس "هر انسانی جاندار است. بعضی انسان‌ها قدرتمند هستند."، شکل چندم است؟ معتبر است یا نامعتبر؟

- (۱) شکل اول - نامعتبر، شرط سوم را ندارد.
 (۲) شکل سوم - معتبر، همه شروط را دارد.
 (۳) شکل سوم - نامعتبر، شرط دوم را ندارد.
 (۴) شکل دوم - معتبر، همه شروط را دارد.

۱۷۱ مشخص کنید هریک از استدلال‌های زیر کدام قسم از قیاسی استثنایی هستند، سپس اعتبار یا عدم اعتبار آن‌ها را مشخص کنید.

الف قضیه یا حملی است یا شرطی. قضیه حملی است، پس:

ب روزه گرفتن برای انسان یا اثر جسمی دارد یا روحی. روزه‌اش روحی داشته است، پس:

۱۷۲ دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول قضایای داده‌شده را با علامت (+) و (-) مشخص کنید.

الف بعضی الف ب نیست.

ب هر الف ب است.

۱۷۳ دامنه مصادیق موضوع و محمول قضایای زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید.

الف سد لتیان بزرگ نیست.

ب هر گیاهی نیازمند شرایط خاصی است.

پ بعضی شترها دو کوهانه نیستند.

۱۷۴ هریک از قیاس‌های زیر شکل چندم قیاسی است؟

الف بعضی سنگ‌ها سبزند، بعضی سبزه‌ها جامد نیستند.

ب بعضی انسان‌ها شاعر نیستند، هیچ غیرناطق شاعر نیست.

پ هر سنگی جسم است، بعضی سنگ‌ها قیمتی هستند.

۱۷۵ تعیین کنید قیاس‌های داده‌شده معتبر است یا نامعتبر؟ دلیل را بنویسید؟

الف بعضی انسان‌ها کارمند هستند.

بعضی کارمندان ایرانی هستند.

پس: بعضی انسان‌ها ایرانی هستند.

ب هیچ خرنده‌ای آهو نیست.

هیچ پلنگی آهو نیست.

پس: هیچ خرنده‌ای پلنگ نیست.

۱۷۶ در استدلال زیر، نوع مغالطه را مشخص کنید.

"دوست صمیمی من، آذر است. آذر نهمین ماه سال است، پس: دوست صمیمی من، نهمین ماه سال است."

۱۷۷ دلیل نامعتبر بودن قیاسی‌های زیر را بیان کنید.

الف انسان از خاک است. خاک بی‌حال است؛ پس: انسان بی‌جان است.

ب رستم شیر است. شیر در بیشه زندگی می‌کند؛ پس: رستم در بیشه زندگی می‌کند.

پ برخی کاغذها سفیدند. برخی از سفیدها برف‌اند، پس: برخی از کاغذها برف‌اند.

ت هیچ کارگر زبده‌ای نانوا نیست. هیچ نانوايي ماهی گیر نیست، پس: هیچ کارگر زبده‌ای ماهی گیر نیست.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام یک نادرست است.

۱۷۸ با قضیهٔ منفصل حقیقی، چهار قیاسی استثنایی می‌توان تشکیل داد که همگی معتبرند.

۱۷۹ در مغالطهٔ رفع مقدم، اگر مقدم تایید شود، الزاماً تالی تایید نمی‌شود.

۱۸۰ در همهٔ انواع قضایای شرطی منفصل، اجتماع هر دو طرف محال است.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۸۱ در این گونه قضایا به پیوستگی یا یا دو نسبت حکم می شود و آن را قضیه شرطی متصل می گویند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۸۲ قیاس استثنایی اتصالی دارای قابل فرض است که تنها آن معتبر است.

۱۸۳ تفکر نقادانه یا سنجشگرانه، فراگیری و درباره نحوه تفکر است.

۱۸۴ کدام قضیه، رفع تالی و معتبر است؟

۱) اگر بیماری کرونا شدت یابد مدارس کشور تا خرداد تعطیل می شود، مدارس کشور تا خرداد تعطیل نمی شود، پس: بیماری کرونا شدت نیافت.

۲) اگر او فرد دین داری است به وعده خود وفا می کرد، او به وعده خود وفا کرده است. پس: او فردی دیندار است.

۳) اگر تمام داروهایت را به طور مرتب مصرف کنی، به زودی بهبودی می یابی، اما داروهایت را به طور مرتب مصرف نمی کنی؛ پس: به زودی بهبود نمی یابی.

۴) این شیء یا پاک است یا نجس، این شیء پاک است، پس: نجس نیست.

۱۸۵ اعتبار یا عدم اعتبار استدلال زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

اگر کسی در خانه بود، در را باز می کرد.

کسی در را باز نکرد.

پس:

۱) معتبر نیست؛ چون شاید در خانه کسی هست و در را باز نمی کند.

۲) معتبر است؛ چون رفع تالی است در نتیجه کسی در خانه نیست.

۳) معتبر نیست؛ چون رفع مقدم است.

۴) معتبر است؛ چون رفع تالی است در نتیجه احتمالا کسی در خانه نیست.

۱۸۶ قضایای شرطی منفصل چند حالت دارند و در کدام نوع این قضایا مطرح است؛ نه هر دو و شاید هیچ کدام و در کدام نوع این قضایا مطرح می شود؛ نه هر دو و نه هیچ کدام؟

۱) دو حالت - منفصل مانعة الجمع - منفصل حقیقی

۲) سه حالت - منفصل مانعة الجمع - منفصل حقیقی

۳) دو حالت - منفصل مانعة الجمع - منفصل مانعة الرفع

۴) سه حالت - منفصل مانعة الرفع - منفصل حقیقی

- (۱) معتبر - قاعده وضع مقدم
(۲) نامعتبر - قاعده رفع مقدم
(۳) نامعتبر - وضع تالی
(۴) معتبر - رفع تالی

- (۱) یک قضیه حملی با موضوع هوا خواهیم داشت.
(۲) قضیه‌ای باقی نمی‌ماند.
(۳) دو قضیه حملی باقی می‌ماند.
(۴) یک قضیه حملی با محمول ابری، آفتابی خواهیم داشت.

الف) انسان‌های فرهیخته‌ای هستند، کسانی که نویسندگان.
ب) زمانه بس تلخ است با نیامدن یار

شرطی		حملی	
تالی	مقدم	محمول	موضوع
.....			

الف) میوه یا گلابی یا هلو است. ب) قضیه یا حملی یا شرطی است.	۱- منفصل حقیقی ۲- منفصل مانعةالجمع ۳- منفصل مانعةالرفع
--	--

- الف) امروز یا یکشنبه است یا غیر یکشنبه.
ب) هنگام تحویل سال نو یا شیراز هستیم یا اصفهان.
پ) حروف انگلیسی یا صدا دارند یا بی‌صدا.
ت) دزد یا پول را می‌برد یا وسایل را

- الف) اگر سیگار بکشم، عمرم کوتاه خواهد شد. حال که سیگار نمی‌کشم، پس: عمری طولانی خواهم داشت.
ب) اگر کسی پلیس مخفی باشد، آنگاه اسلحه دارد. او اسلحه دارد، پس: او پلیس مخفی است.

۱۹۴ مقدم تالی را در قضایای زیر تعیین کنید.

الف اگر فردا امتحان داشته باشم، نمی‌توانیم امشب به مهمانی برویم.

ب با والیبال خداحافظی خواهم کرد، در صورتی که بازی فردا را برنده نشویم.

پ ابروی او گره نشد گرچه که دید صد خطا (مولانا)

ت گر لب فروبندم کنون جانم به جوش آید درون (مولانا)

۱۹۵ بر اساس قاعده وضع مقدم قیاس زیر را بنویسید.

"اگر خوب درس بخوانم، آنگاه قبول خواهم شد."

۱۹۶ قضیه زیر کدامیک از اقسام قضیه شرطی است، اجزای آن را مشخص کنید.

"در امتحان قبول می‌شوم وقتی که درس بخوانم."

۱۹۷ قیاسی استثنایی را تعریف کنید.

۱۹۸ مشخص کنید استدلال زیر کدامیک از اقسام قیاس استثنایی است، سپس اعتبار یا عدم اعتبار آن را بنویسید.

"اگر او پلیس مخفی باشد، آنگاه اسلحه دارد. او اسلحه دارد: پس او پلیس مخفی است."

۱۹۹ مقدم و تالی را در مثال‌های زیر پیدا کنید.

الف تمرین‌ها را امشب می‌نویسم، اگر وقت پیدا کنم.

ب اگر فردا امتحان داشته باشیم، نمی‌توانیم امشب به مهمانی برویم.

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدامیک نادرست است.

۲۰۰ در مغالطات بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی از کاریکاتور استفاده می‌شود.

۲۰۱ مغالطه در اثر به کار بردن استدلال‌های نامعتبر را مغالطات عرضی یا اجزای بیرونی مغالطه نیز می‌نامند.

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

۲۰۲ مقصود از تفکر یا فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه درست تفکر است.

۲۰۳ "تنها یک ترسو می‌تواند به این نظر معتقد باشد." مغالطه است.

۲۰۴ جمله "هر انسان آزادی‌خواهی از این جنبش حمایت خواهد کرد"، چه نوع مغالطه‌ای در درون خود دارد؟

(۲) مغالطه تله‌گذاری

(۱) مغالطه مسموم کردن چاه

(۴) مغالطه بزرگ‌نمایی

(۳) بار ارزشی کلمات

- ۱) فردی در یک مناظره می گوید: آنان که صاحب فضل اند نیک می دانند این نظر فنی تر و دقیق تر است ← تله گذاری
- ۲) کسی که می خواهد شما را از دوستی با فرد دیگری باز دارد به شما می گوید: او آدم خیلی خطرناکی است ← مسموم کردن چاه
- ۳) دانش آموزی که می خواهد از زیر بار انجام تکلیف شانه خالی کند می گوید: من که نمی توانم ۲۴ ساعته درس بخوانم ← بزرگ نمایی

۴) فروشنده ای که می خواهد شما را به خرید کالایی ترغیب کند می گوید: می توانی یک سال از آن استفاده کنی و بعد از بالا رفتن قیمت ها با فروش آن سود کنی ← توسل به احساسات

۲۰۶ توضیح کدام گزینه نسبت به مغالطات صحیح نیست؟

- ۱) اگر هدف گوینده، ترساندن مخاطب از یک مورد باشد، مغالطه مسموم کردن چاه است.
- ۲) اگر هدف گوینده، تشویق برای حمایت از یک مورد باشد، مغالطه در اثر عوامل روانی است.
- ۳) اگر هدف گوینده، سوء استفاده از احساسات افراد بدون ذکر دلایل معتبر یک مورد باشد، مغالطه توسل به احساسات است.
- ۴) اگر هدف گوینده، بزرگ نمایی یا کوچک نمایی بدون ذکر دلیل یک مورد باشد، مغالطه بزرگ نمایی و کوچک نمایی است.

۲۰۷ به ترتیب صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- داستان معروف خیاط فریب کار پادشاه که لباسی برایش ندوخته بود و مطرح می کرد، لباس دوخته شده را افراد نادان نمی بینند، بیانگر مغالطه تله گذاری می باشد.
- وقتی فردی شهادت می دهد که خود را می گیرد و خود را انسانی شریف، اما در راه مانده معرفی می کند تا به او پولی کمک شود که به مقصد برسد مغالطه توسل به احساسات شکل گرفته است.
- در کاریکاتورها معمولاً از مغالطه مفهومی، بزرگ نمایی استفاده می شود.
- به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می تواند منشأ خطای اندیشه یا مغالطه باشد.

- ۱) ص - ص - ص - غ
- ۲) غ - غ - غ - ص
- ۳) ص - غ - ص - غ
- ۴) غ - ص - غ - ص

۲۰۸ چه زمانی دچار مغالطه بار ارزشی کلمات می شویم؟

- ۱) از کلماتی با بار ارزشی مختلف استفاده کنیم.
- ۲) به جای پیام اصلی پیام دیگری استنباط کنیم.
- ۳) در استدلال خود از بار ارزشی منفی بهره ببریم.
- ۴) دچار قضاوت ارزشی شویم.

۲۰۹ مثال های سمت راست، اشاره به کدام یک از مغالطه های سمت چپ دارد؟

الف) به آنان گفته شد: "ایمان بیاورید! آیا ما هم مانند نادان ها ایمان بیاوریم."	۱- مغالطه بزرگ نمایی
ب) حس خودخواهی باعث می شود که گاهی اشتباهات خود نبینیم.	۲- مغالطه کوچک نمایی
ج) کسی که دو کتاب و صد مقاله در روزنامه ها نوشته است: "نویسند بیش از صد کتاب و مقاله"	۳- مسموم کردن چاه
د) کسی که هر روز تاخیر دارد: تمام غیبت های موجه و غیرموجه من در ماه فقط ۲۰ ساعت است، چرا اینقدر مسئله را بزرگ می کنیم.	۴- توسل به احساسات
	۵- تله گذاری

۲۱۰ در هریک از گزینه‌های داده‌شده کدام نوع مغالطه در اثر عوامل روانی وجود دارد؟ تعیین کنید.

الف این لباس برازنده شما است، چون واقعاً خوشتیپ هستید.

ب لطفاً در برابر شیطانی‌های این بچه اعتراض نکنید، چون او مادرش را از دست داد.

پ فقط دانش‌آموزان تنبل هستند که می‌گویند خواندن کتاب منطق چه فایده‌ای دارد؟

۲۱۱ در موارد زیر چه مغالطه‌ای به کار رفته است؟

الف در باز است، باز پرنده است، پس در پرنده است.

ب تو آدم خوبی هستی و حرف‌هایم را به‌طور کامل قبول می‌کنی.

پ از وقتی بیدار شدم همه‌اش در حال درس خواندن هستم.

۲۱۲ دو مورد از اهداف استفاده از استدلال‌ها را بنویسید؟

۲۱۳ نوع هریک از مغالطه‌های زیر را مشخص کنید.

الف ۹۷٪ از دانش‌آموزان سال آخر این آموزشگاه، سال گذشته در دانشگاه‌های دولتی، آزاد و پیام نور پذیرفته شده‌اند.

ب فقط بی‌فکرها با این حرف مخالف‌اند.

پ فقط بچه‌های شیطان و تنبل هستند که ریاضی را دوست ندارند.

ت جز انسان‌های پاک‌دل و مظلوم کسی با عقیده ما موافقت نمی‌کند.

ث می‌دانم که افراد بافرهنگ به بنده رای می‌دهند.

۲۱۴ آیا عواطف و احساسات ما می‌تواند نقش مهمی در زندگی ما داشته باشند؟ توضیح دهید.

۲۱۵ در موارد زیر ادعایی بدون ذکر دلیل معتبر مطرح شده است، مشخص کنید هریک از این مطالب تحت تأثیر چه عوامل روانی مطرح شده‌اند.

الف اگر از درس نمره بگیرم، من خوب درس خوانده‌ام و اگر در درسی مردود شوم، معلم با من مشکل داشته است.

ب اگر برادر من با پسر همسایه دعوا کرده است، حتماً حق با برادر من است.

پ جلوی جمع از من تعریف کرد، پس آدم خوبی است!

پاسخنامه

پاسخ سؤالات ۱ تا ۶

- ۱ صحیح
- ۲ غلط
- ۳ غلط
- ۴ غلط
- ۵ غلط
- ۶ صحیح

پاسخ سؤالات ۷ تا ۱۳

- ۷ سیستم کنترلی خودرو - شاقول بنایی
- ۸ تصور - تصدیق - چستی - چرایی
- ۹ شیوه درست اندیشیدن - جلوگیری از خطای ذهن
- ۱۰ استدلال - تعریف
- ۱۱ لفظ (زبان) - خارجی (مصدق)
- ۱۲ علائم سجاوندی - نگارشی کلمات
- ۱۳ مطابقی - التزامی - توسل به معنای ظاهری

گزینه ۳

۱۴

در هر تصدیقی که ارائه می‌شود حداقل سه تصور موضوع، محمول و نسبت حکمییه مطرح است و هر تصدیق مجهول ما را نیازمند به استدلال می‌کند تا معلوم شود.

در گزینه ۱، خانه را دزد برد = دلالت التزامی، خانه ویران شد = دلالت تضمنی، خانه خالی شد = دلالت تضمنی
 در گزینه ۲، خانه خرابم کردی = دلالت التزامی، خانه را خوردی = دلالت التزامی، خانه را بردی = دلالت التزامی
 در گزینه ۳، به خانه زنگ زدم = دلالت التزامی، گفتم که شب خانه نمی‌روم = مطابقی، خانه را فردا می‌بینم = دلالت التزامی
 در گزینه ۴، با خانه هماهنگ کردم = دلالت التزامی، که همگی شب به خانه برویم = دلالت مطابقی، شام را در پذیرایی خانه بخوریم = دلالت تضمنی

تعریف یک چیز با استفاده از خودش (تعریف شیء به خود) را تعریف دوری می‌نامند که این تعاریف نادرست می‌باشند.
 اگر شناخت تعریف و مجهول (معرف) به یکدیگر موقوف (وابسته) باشد، تعریفی دوری به شمار می‌آید و این تعریف نادرست می‌باشند.
 تعریف سردی وابسته به گرمی است و تعریف گرمی وابسته به سردی است.

کوه سهند (تصور) منطق معیار تفکر است. (تصدیق)

پاسخ سؤالات ۱۸ تا ۱۹

۱۸ به دلیل: کاربردی بودن منطق

۱۹ ۱- تصور است: حکم و قضاوت ندارد.

۲- تصدیق است: حکم و قضاوت دارد.

الف تصدیق

ب تصور

پ تصور

ت تصدیق

درختان	درختان باغ	درختان باغ خشک شده‌اند.
تصور	تصور	تصدیق
اسطرلاب	تعریف	تعریف اسطرلاب را نمی‌دانیم.
تصور	تصور	تصدیق

۲۲

منطق علم کاربردی است و نقش ترازوی اندیشه را بازی می‌کند و نقش سیستم‌های کنترلی را ایفا می‌کند، منطق توانایی ایجاد علم و محوای علمی را ندارد.

۲۳

الف

تصدیق است. - جمله‌ای خبری و بامعنا که قابلیت صدق و کذب دارد.
"فقط تصدیقات در استدلال به کار برده می‌شوند."

ب

تصدیق نیست. - جملات آرزویی قابلیت صدق و کذب ندارند.

پ

تصدیق است. - جمله‌ای خبری و بامعنا که قابلیت صدق و کذب دارد.
"فقط تصدیقات در استدلال به کار برده می‌شوند."

پاسخ سؤالات ۲۴ تا ۲۶

۲۴

نادرست - معنی غایت اول هدف و معنی غایت دوم - آخر می‌باشد.

۲۵

نادرست - یک تعریف جامع خواهد بود.

۲۶

درست

پاسخ سؤالات ۲۷ تا ۲۹

۲۷

درست

۲۸

درست

۲۹

نادرست - از عالم خارج خبر می‌دهد.

پاسخ سؤال ۳۰

۳۰

درست

پاسخ سؤالات ۳۱ تا ۳۲

۳۱

درست

۳۲

درست

اشتراک لفظ ۳۳

۳۴ مطابقی - تضمنی

گزینه ۱

۳۵

- وقتی فردی برای تبرئه شدن در ملأعام گفت: فرمانروا از من خواسته است، شخصیت آزاده‌ای را لعنت کنم تا مرا آزاد کند، پس لعنت بر او باد. ← ابهام در مرجع ضمیر
- آقای مهندسی دیروز به خانه ما آمد. (اشاره به شغل) ← توسل به معنای ظاهری کلمات
- عفو لازم نیست اعدامش کنید. ← شیوه نگارشی کلمات

گزینه ۱

۳۶

- دیشب خواب وحشتناکی دیدم. ← مفهوم، معنی (ذهن)
- درس امروز معلم را نفهمیدم. ← مصداق (خارج)
- صدای زنگ مدرسه روی اعصاب است. ← مفهوم، معنی (ذهن)

گزینه ۳

۳۷

گزینه ۳ صحیح است.

۳۸ الف ابهام در مرجع ضمیر

ب مغالطه نگارشی کلمات

۳۹ الف دلالت التزامی

ب دلالت تضمنی

پ دلالت مطابقی

ت دلالت التزامی

۴۰ دستی بر سر خودش کشید - دستی بر سر اسب کشید.

۴۱

به دلالت لفظ بر معنا که مطابق با معنای اصلی لفظ است، دلالت مطابقی می‌گویند.
مطابقی - تضمینی - التزامی

۴۲

عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن مغالطه نگارشی کلمات می‌شود. این خطا می‌تواند به جز علائم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته کلمات نیز باشد، مانند: فردا سفر تمام می‌شود. فردا صفر تمام می‌شود.

۴۳

۱- دلالت مطابقی (خانه‌ام را فروختم).

۲- دلالت تضمینی (خانه‌ام را رنگ کردم).

۳- دلالت التزامی (خانه‌ام را دزد برد).

۴۴

الف

مغالطه توسل به معنای ظاهری: با سیلی صورت خود را سرخ نگه داشتن، کنایه از آبرومند زیستن است.

ب

مغالطه اشتراک لفظ: کلمه کمیاب به دو معنا به کار رفته، اولی به معنای یافت نشدن و دومی به معنای شیء با ارزش.

پ

مغالطه ابهام در مرجع ضمیر: تو و پسر خاله‌ات هر دو زرنک نیستید، یا پسر خاله‌ات زرنک بود، ولی تو نیستی.

پاسخ سؤالات ۴۵ تا ۴۷

۴۵

صحیح

۴۶

غلط

۴۷

غلط

پاسخ سؤالات ۴۸ تا ۴۹

۴۸

نادرست

۴۹

نادرست

پاسخ سؤال ۵۰

۵۰

نادرست - رابطه میوه و سیب، عموم و خصوص مطلق است و سه قضیه دارد.

پاسخ سؤالات ۵۱ تا ۵۳

۵۱

تباین

نونهیل

۵۲ لفظی

۵۳ قیاسی

پاسخ سؤال ۵۴

۵۴ مصداق

پاسخ سؤالات ۵۵ تا ۵۶

۵۵ کم و کیف یا سور و نسبت

۵۶ تضاد

پاسخ سؤال ۵۷

۵۷ تساوی

گزینه ۴

۵۸

مفهوم شهر کلی و مفهوم تهران جزئی حقیقی است. بحث نسبت‌های چهارگانه به نسبت مصادیق دو مفهوم کلی مربوط می‌شود نه دو مفهوم جزئی و نه دو مفهوم یکی کلی و یکی جزئی. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه ۱: قسمت دوم گزینه نادرست است. گزینه‌های ۲ و ۳: مفهوم تهران جزئی است.

گزینه ۲

۵۹

گل و رز با یکدیگر را به عموم و خصوص مطلق دارند، زیرا گل رز زیرمجموعه گل است. گل و رز هر دو با قرمز رابطه عموم و خصوص مطلق دارند، زیرا همه قرمزهایی داریم که گل رز یا دیگر گل‌ها هستند و هم گل و گل رزهایی داریم که قرمز هستند.

گزینه ۱

۶۰

محصولات کشاورزی - محصولات باغی - میوه - میوه درختی

در این گونه سؤالات باید دقت شود که حتماً به طبقه‌بندی به این گونه نگاه شود؛

($\frac{\text{کلی}}{\text{اعم}} > \frac{\text{جزئی}}{\text{اخص}}$ یا هر $>$ جزئی) بر این اساس طبقه‌بندی باید از عام به خاص باشد و نسبت عام‌تر به نسبت خاص‌تر، عموم و خصوص مطلق باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: رابطه‌ای میان مقدار و شکل وجود ندارد.

گزینه ۲: هر علم تصدیق است. ← نادرست

گزینه ۳: هر تصدیق شکل اول ← نادرست

گزینه ۴: هر مربع لوزی ← هر لوزی متوازی‌الاضلاع و هر متوازی‌الاضلاع چهارضلعی است.

الف) ← ۳

ب) ← ۵

ج) ← ۱

د) ← ۴

الف

عموم و خصوص من وجه

ب

تباین

الف

کلی

ب

کلی

الف

تساوی

ب

عموم و خصوص مطلق

الف

اسب و شیهه زننده: تساوی

ب

سنگ و سبز: تباین

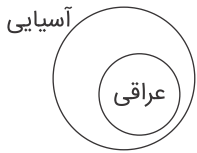
پ

میوه و شیرینی: عموم و خصوص من وجه

ت

هنرمند و نقاش: عموم و خصوص مطلق

عموم و خصوص مطلق، آسیایی کلی و عام‌تر از عراقی است. (هر عراقی آسیایی است، اما برخی آسیایی‌ها عراقی نیستند).

ناحیه ۱: اسب (حیوان) است، ولی پرندۀ پروازکننده نیست.

ناحیه ۲: شترمرغ (پرنده است، ولی پرواز نمی‌کند).

ناحیه ۳: عقاب (هم پرنده است و هم پرواز می‌کند).

ناحیه ۴: خفاش (خفاش از نظر زیست‌شناسی پرنده نیست؛ زیرا پر ندارد و جزء پستانداران است، ولی پرواز می‌کند).

الف

کلی - تک‌تک دانش آموزان حاضر هستند.

ب

قمر (ماه) کلی است؛ زیرا به آنچه دور یک سیاره می‌گردد قمر (ماه) می‌گویند مشتری جزئی است، زیرا اسم خاص یکی از سیارات منظومه شمسی است.

پ

"ساعت" (جزیی) هنگامی که لفظی داخل گیومه می‌آید در مورد خود لفظ صحبت می‌کنیم در واقع در مورد "این لفظ" صحبت می‌کنند و لذا جزئی است.

معنای کلماتی را که می‌فهمیم و درک می‌کنیم مفهوم و به افراد و اشیا می‌دهیم که در جهان خارج این مفاهیم بر آن‌ها صدق می‌کند مصداق می‌گویند. به عنوان مثال کلمات خودکار و پیامبر را می‌فهمیم و درک می‌کنیم که می‌شود مفهوم. خودکار و پیامبری را که نشان می‌دهیم یا نام می‌بریم می‌شود مصداق.

پاسخ سؤالات ۷۱ تا ۷۳

۷۱

صحیح

۷۲

صحیح

۷۳

غلط

پاسخ سؤال ۷۴

۷۴

تعریف لغوی

پاسخ سؤالات ۷۵ تا ۷۶

۷۵ کمیت

۷۶ تعریف - استدلال

پاسخ سؤالات ۷۷ تا ۷۸

۷۷ عام - خاص

۷۸ قیاسی

۷۹ الف) تعریف مفهومی ← انسان حیوان متفکر
ب) تعریف لغوی ← نشان دادن نحوه شکل‌گیری یک مفهوم
ج) تعریف به عام و خاص ← عموم و خصوص مطلق
د) مانع نبودن ← تعریف ماهی به مهره‌داری که دارای آبشش است.

۸۰ گزینه ۴

در این شیوه، معنای لغوی یک مفهوم یا مترادف‌های آن و یا نحوه شکل‌گیری لغوی آن بیان می‌شود.

۸۱ گزینه ۱

مادر، فرشته محبت استعاره است، پس واضح نیست..
تلگرام، پیام‌رسان نوشتاری - چون پیام رسان‌های دیگر را نیز می‌تواند شامل شود، مانع نیست.
خدا، اسطوقس فوق اسطوقسات، معنی آن دشوار است؛ بنابراین واضح نیست.
حیوان، موجود زنده دو پا، چون شامل سایر حیوانات نمی‌شود (چهارپا و...) بنابراین جامع نیست.

۸۲ گزینه ۲

تعریف فعل: کلمه‌ای که انجام کار یا وقوع حالتی را با دلالت بر زمان مشخص می‌کند.
این تعریف شتر جامع هست ولی مانع نیست. (رد گزینه "۲")
این تعریف درباره انسان جامع هست ولی مانع نیست. (رد گزینه "۳")
این تعریف خفاش هم جامع و هم مانع.

۸۳ گزینه ۱

تعریف مفهومی یعنی بیان ویژگی مشترک مفهوم با سایر مفاهیم غیرمشابه

۸۴ الف) لغوی

ب) مفهومی

الف دوری است.

ب مانع نیست.

پ دوری است.

ت واضح نیست.

ث مانع نیست.

ج جامع نیست.

۸۶ الف تعریف لغوی

ب تعریف لغوی

پ تعریف از طریق ذکر مصادیق

۸۷ مواردی که بتوان به نحوی مصادیق آن یا امور شبیه به آن را به افراد معرفی کرد.

۸۸ عام و خاص چون به تحلیل مفهوم موردنظر می پردازیم.

۸۹ در تعریف باید از واژه های آشنا برای شنونده استفاده کنیم تا واضح و قابل فهم باشد و نباید از واژه هایی استفاده نماییم که درک آنها برای شنونده دشوارترند و یا وی را به اشتباه می اندازند؛ مانند قیمتی: ثمین

۹۰ الف تعریف از طریق ذکر مصادیق

ب تعریف از طریق ذکر مصادیق

پ تعریف مفهومی

ت تعریف لغوی

ث تعریف مفهومی

ج تعریف مفهومی

چ تعریف مفهومی

ح تعریف به ذکر مصادیق

خ تعریف مفهومی

۹۱ درست

۹۲ نادرست - جامعه آماری بررسی می شود.

۹۳ درست

۹۴ درست

پاسخ سؤال ۹۵

۹۵ درست

پاسخ سؤالات ۹۶ تا ۹۸

۹۶ صحیح

۹۷ غلط

۹۸ غلط

پاسخ سؤال ۹۹

۹۹ ضعیف - احتمالی

۱۰۰ (۱) تمثیل ← وجود کلمات مانند، شبیه، همچون و...

(۲) استقرای تعمیمی ← حکم از روی چند یا چندین نمونه باشد.

(۳) استنتاج بهترین تبیین ← هرچند همه احتمالها بررسی نشود.

(۴) قیاسی ← نتیجه ضرورتاً از مقدمات به دست آید.

۱۰۱ گزینه ۳

هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی تر است.

گزینه ۲

۱۰۲

تمثیل

گزینه ۳

۱۰۳

گزینه ۱ مرتبط با استقرای تعمیمی است.
 گزینه ۲ مربوط به استنتاج بهترین تبیین است.
 گزینه ۴ مربوط به استدلال قیاسی است. استقرای تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است. چراکه به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر جزئی نمی‌توان احکام یکی را بر دیگری تسری داد. هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است؛ اما نتیجه آن قطعی نیست.

گزینه ۱

۱۰۴

نتیجه استقرای تعمیمی همواره کلی است، زیرا درباره کل یک جامعه آماری صحبت می‌کند.

گزینه ۱

۱۰۵

معنای اینکه یک قیاس جزئی است این است که جزئی بودن نتیجه یک قیاس به معنای خاص‌تر بودن آن نسبت به نتیجه است که نتیجه خاص‌تر بودن، قطعی‌تر بودن آن است. در قیاس از نتیجه ضروری و قطعی حمایت می‌شود.
 درباره مقدمات یک استدلال باید گفت: از راه‌های مختلف می‌توانند کسب شوند که یکی از این راه‌ها استدلال‌های دیگری است که در گذشته مطرح شده‌اند.

۱۰۶

الف

استقرای تمثیلی

ب

استقرای تعمیمی

پ

استنتاج بهترین تبیین

ت

استقرای تعمیمی

پاسخ سؤالات ۱۰۷ تا ۱۱۱

۱۰۷

۱- توجه به وجوه اختلاف ۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

۱۰۸

استقرای تمثیلی، استدلالی است که برای رسیدن به نتیجه از تمثیل استفاده می‌کنیم. حکم و صفت یک نمونه را به دلیل مشابهت ظاهری به مورد دیگر سرایت داده‌ایم.

۱۰۹

تمثیل

۱۱۰

تمثیل

۱۱۲ استدلال تمثیلی مخالف: بخشش واقعی این است که، در زندگی مانند شیشه عطر باشی هر آنچه در داخل داری را به دیگران ببخشی و هنگامی که خالی شدی بوی خوشت باقی بماند.

۱۱۳ نمونه‌های تصادفی باشند نمونه‌ها متفاوت و بیانگر طیف‌های مختلف باشند تعداد نمونه‌ها باید نسبت به کل جامعه آماری تناسب داشته باشند.

۱۱۴ الف استدلال تمثیلی است؛ چون "سفید بودن" هر دو را به‌عنوان عامل شباهت گرفته است و ویژگی شور بودن را به دیگری سرایت داده است، نادرست می‌باشد، چون: شکر هم سفید است، ولی شور نیست.

ب استدلال استقرایی است؛ چون: از بررسی تعداد (جزئی) به نتیجه در مورد کل رسیده است و استقرای ضعیف است، چون نمونه به اندازه کافی نسبت به جامعه آماری ایران نیست.

۱۱۵ الف اولی معتقد است تربیت نقشی در بهبود بدها ندارد. دومی معتقد است که آدم نیک با بد نباید بنشیند، چراکه بدی آن آدم، روی نیکی و تربیتش اثرگذار است. استدلال اول اشاره به ناهلان و استدلال دوم اشاره به همه انسان‌ها دارد و از این جهت قابل جمع کردن است.

ب هر دو استدلال استدلال تمثیلی و ضعیف هستند؛ زیرا می‌توان استدلال‌های تمثیلی مخالف با این دو را آورد: "دو اسب اگر در کنار هم باشند، هرچند یک رنگ نمی‌شوند، ولی هم خوی می‌شوند."

۱۱۶ استدلال تمثیلی: از مقدمه‌ای جزئی که به دلیل مشابَهت ظاهری به نتیجه جزئی دیگر برسیم. استدلال استقرایی: از مقدمات جزئی به نتیجه کلی برسیم که احتمال کذب آن وجود دارد.

پاسخ سؤال ۱۱۷

۱۱۷ نادرست - موضوع رشت / محمول مرکز استان گیلان

پاسخ سؤال ۱۱۸

۱۱۸ قضیه

پاسخ سؤال ۱۱۹

۱۱۹ موجهه - سالبه

پاسخ سؤال ۱۲۰

ب) کتاب‌ها مفید هستند. ← موجه

ج) موضوع قضیه جزئی ← شخصیه

د) کمیت قضیه ← سور

گزینه ۲

۱۲۲

هرگاه موضوع قضیه حملی یک مفهوم جزئی یعنی اسم خاص یا همراه با اسم‌های اشاره این و آن یا داخل گیومه باشد قضیه حملی شخصیه است؛ مانند گزینه‌های ۱ و ۲
تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: قسمت‌های ۱ و ۳ گزینه درست هستند، ولی قسمت دوم گزینه یعنی مثال برای صورت سؤال غلط است؛ زیرا تهران اسم خاص است و سؤال، شخصیه‌ای خواسته که موضوع آن، اسم همراه با این و آن باشد.
گزینه‌های ۳ و ۴: قسمت اول هر دو گزینه نادرست است؛ زیرا صورت سؤال در مورد قضیه شخصیه است نه محصوره.

گزینه ۳

۱۲۳

گزینه ۳ صحیح است.

گزینه ۲

۱۲۴

شاعر بزرگ شیرازی (محمول)، سعدی (موضوع) می‌باشد. (نسبت یا رابطه)
ایرانی ورزشکار (موضوع)، مدال طلای المپیک (محمول) گرفت. (نسبت یا رابطه)

گزینه ۲

۱۲۵

"گر نبودی اختیار این شرم چیست" پرسشی و استفهامی است و به این علت قضیه نیست، انشایی است.
ابر باید بیاید تا باران بیارد ← وضع مقدم، رفع تالی
ولی اگر بالعکس باران آمدن (وضع تالی) شرط آمدن ابر شود (رفع مقدم) مغالطه‌ای است که مطرح شده است.

الف ۱۲۶
شخصیه

ب
محصوره

پ
شخصیه

ت
محصوره

موضوع منطق (منطق، بهترین درس من است). ۱۲۷

۱۲۸

الف قضیه شخصیّه موجب (قضایایی که موضوع آن در گیومه قرار دارد و در مورد خود لفظ یا عبارت موضوع صحبت می‌کند، قضایای شخصیّه هستند، زیرا قضیه در واقع می‌گوید: این لفظ این گونه است.

ب قضیه شرطی

پ قضیه حملی، محصوره، سالبه کلیه

ت قضیه شخصیّه موجب

ث قضیه نیست؛ زیرا جمله پرسشی است و خبری نیست.

ج قضیه شخصیّه موجب (هنگامی که قضیه در مورد تعداد مشخصی از اشیا: (یک محموله مشخص) است، قضیه شخصیّه است؛ زیرا قضیه در واقع می‌گوید: این مجموعه این گونه است).

۱۲۹ عمر: موضوع - برف آفتاب تموز: محمول است: رابطه یا نسبت

۱۳۰ **الف** کاذب

ب کاذب

۱۳۱ جملات انشایی چون خبری از عالم خارج نمی‌دهند. (احساسات و تمایلات و... را بیان می‌کنند).

۱۳۲ موضوع قضیه جزئی باشد مثال: خلیج فارس دارای ارزش زیادی است.

۱۳۳ جملات انشایی قابلیت صدق و کذب ندارند، ولی جملات خبری این قابلیت را دارند.

پاسخ سؤالات ۱۳۴ تا ۱۳۶

۱۳۴ درست

۱۳۵ نادرست - موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول آن از مقدمه دوم به دست می‌آید.

۱۳۶ درست

پاسخ سؤال ۱۳۷

۱۳۷ درست

۱۳۸

الف

اصل قضیه	تضاد	تداخل	تناقض
بعضی انسان‌ها مؤمن هستند.	الف) تضاد ندارد.	ب) هر انسانی مؤمن است.	هیچ انسانی مؤمن نیست.

ب

اصل قضیه	عکس مستوی	تناقض	تضاد
هر حیوانی حساس است.	الف) بعضی حیوانات حساس هستند.	بعضی حیوانات حساس نیستند.	هیچ حیوانی حساس نیست.

پاسخ سؤالات ۱۳۹ تا ۱۴۱

۱۳۹ متضاد

۱۴۰ حقیقی

۱۴۱ تله‌گذاری

پاسخ سؤال ۱۴۲

۱۴۲ کاذب

پاسخ سؤال ۱۴۳

۱۴۳ کلیه - جزئیه - سالبه - موجبه

قضیه "بعضی الف ب نیست" سالبه جزئی است و وقتی که درست باشد با: هر الف ب است. ← تناقض دارد و تناقض آن قطعاً غلط است.

بعضی الف ب است ← تحت تضاد دارد و تحت تضاد آن مجهول است؛ زیرا هر دو می‌توانند درست باشند.

هیچ الف ب نیست ← تداخل دارد و در تداخل وقتی قضیه جزئی درست است قضیه کلی مجهول است و اصرار بر درست بودن و استثنا بودن آن امکان مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی را دارا است.

با قضیه بعضی الف نیست رابطه عکس مستوی دارد که چون سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد عکس کردن آن امکان مغالطه ایهام انعکاس دارد.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: قسمت دوم گزینه نادرست است و با قضیه صورت سؤال هیچ رابطه‌ای ندارد.

گزینه ۲: بعضی الف ب است با قضیه صورت سؤال تحت تضاد دارد و مجهول است، هر الف ب است با قضیه صورت سؤال تناقض دارد و قطعاً غلط است.

گزینه ۳: ترتیب پاسخ گزینه‌ها با موارد خواسته‌شده در سؤال رعایت نشده است.

برای حل این گونه سوالات از آخر شروع می‌کنیم:

بعضی الف است. ← عکس بعضی الف ب است. ← متداخل بعضی الف ب است.

ابتدا قضیه "هیچ الف، ب نیست" را نقیض می‌کنیم ← بعضی الف، ب است.

پس به متداخل تبدیل می‌کنیم ← هر الف ب است.

رابطه هیچ الف ب نیست با هر الف ب است = متضاد

در تضاد صدقی هر دو قضیه محال است (رد گزینه ۲)

قضیه به‌دست‌آمده، موجب کلی است (رد گزینه ۳)

ایهام انعکاس

مغالطه ایهام در مرجع ضمیر

تضاد ندارد.

بعضی گوشتخوارها، پرنده هستند.

تداخل

تناقض

پ تضاد

۱۵۱ الف

تناقض است. در تناقض، صادق، کاذب می‌شود، پس قضیه دوم کاذب است.

ب

تناقض است. در تناقض، صادق، کاذب می‌شود، پس قضیه دوم کاذب است.

پ

تضاد است. در تضاد، صادق، کاذب می‌شود، پس قضیه دوم، کاذب است.

ت

جای موضوع و محمول عوض شده است، پس عکس مستوی است. در عکس مستوی صادق، صادق می‌شود.

۱۵۲

۱- "موضوع" و "معمولشان" یکی باشد.

۲- در "نسبت" یا "سور" و یا "هر دو" متفاوت باشند.

۱۵۳

اگر قضیه "همه مردم تهران دروغگو هستند" را صادق فرض کنیم در این صورت سخن احمد نیز دروغ است، اما نقیض حرف او درست است، یعنی "همه اهالی تهران دروغگو نیستند".

پاسخ سؤال ۱۵۴

۱۵۴

درست

۱۵۵

الف) ← ۱

ب) ← ۴

ج) ← ۲

ت) ← ۳

۱۵۶

الف) ← ۳

ب) ← ۴

ج) ← ۲

د) ← ۱

پاسخ سؤالات ۱۵۷ تا ۱۶۳

۱۵۷

حملی - شرطی

۱۵۸

دارای موش - موش

۱۵۹

برخی - همسر

۱۶۰

منفی

نامعتبر ۱۶۱

تکرار حد وسط ۱۶۲

هر ج الف است. ۱۶۳

پاسخ سؤالات ۱۶۴ تا ۱۶۵

مقدمات ۱۶۴

حد وسط ۱۶۵

۱۶۶

ردیف	مقدمه اول	مقدمه دوم	شکل قیاسی	معتبر / نامعتبر	نتیجه قیاس / علت عدم اعتبار
۱	هیچ آهویی شبیه‌کشنده نیست.	هر اسبی شبیه‌کننده است.	دوم	معتبر	هیچ آهویی اسب نیست.
۲	بعضی گل‌ها، گل رز نیستند.	هیچ گلی رزی عاقل نیست.	اول	نامعتبر	هر دو مقدمه سالبه است.
۳	هر دانشجویی طالب علم است.	بعضی طالب علم‌ها نقاش‌اند.	اول	نامعتبر	حد وسط در هر دو مقدمه منفی گرفته است.
۴	بعضی مؤمنان عالم هستند.	هر مؤمنی ناطق است.	سوم	معتبر	بعضی عالمان ناطق‌اند.

۱۶۷

گزینه ۳

گزینه (۱): بعضی الف (-) ب (+) نیست، بعضی (ب) (-) ج (+) نیست ← بعضی الف (-) ج (+) نیست.
 گزینه (۲): بعضی الف (-) ب (+) نیست، هیچ ب (+) ج (+) نیست ← بعضی الف (-) ج (+) نیست.
 گزینه (۳): هر الف (+) ب (-) است، بعضی ب (-) ج (+) نیست. ← بعضی الف (-) ج (+) نیست.
 گزینه (۴): بعضی الف (-) ب (-) است، هر ب (+) ج (-) است ← بعضی الف (-) ج (-) است.
 از بررسی بالا صرفاً گزینه (۴) رد می‌شود.
 گزینه‌های (۱) و (۲) پاسخ نیستند چون قیاس‌ها فاقد شرط اول هستند و معتبر نیستند.
 گزینه‌های ۱ و ۲ نامعتبر هستند؛ پس این دو گزینه فاقد نتیجه می‌باشند.
 گزینه‌های ۳ و ۴ هر دو معتبر هستند و تنها گزینه ۳ شرایط صورت سوال را دارد و گزینه ۴ هم رد می‌شود.

حد وسط (الف) در هر دو مقدمه موضوع واقع شده است، (موضوع - موضوع) شکل سوم است. با بررسی شرایط اعتبار معلوم می‌شود که این قیاس با نتیجه جزئی (سالبه جزئی) معتبر و با نتیجه کلی (سالبه کلی) نامعتبر است. هرگاه لفظ حد وسط تماماً تکرار نشود و به گونه‌ای کم و زیاد شود که مفهوم حد وسط در دو مقدمه متفاوت شود مغالطه عدم تکرار حد وسط اتفاق می‌افتاد؛ مانند: رضا در کشتی است و کشتی حرکت می‌کند، پس رضا حرکت می‌کند. در این مثال حد وسط در مقدمه اول در کشتی است و در مقدمه دوم کشتی است که مفهوم در کشتی با کشتی فرق می‌کند. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه‌های ۱ و ۴: قیاس شکل سوم است نه شکل دوم. گزینه ۲: قیاس شکل سوم با نتیجه کلی نامعتبر است.

این قیاس که مطرح می‌کند: هیچ فلزی نامی نیست، بعضی فلزها مایع هستند، بعضی نامی‌ها مایع نیستند. شرط سوم معتبر بودن را ندارد، چراکه در این شرط تأکید می‌شود، هرکدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت + داشته باشند، در مقدمات هم باید علامت مثبت + داشته باشند. در صورتی که در این مثال مایع در مقدمات علامت منفی - و در نتیجه علامت مثبت + دارد.

حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع است، پس قضیه شکل سوم است. قضیه معتبر است؛ هر دو مقدمه موجب هستند. حد وسط در مقدمه اول دارای علامت مثبت است. شرط سوم هم محقق شده است.

شرطی حقیقی - پس: شرطی نیست.

شرطی مانع‌الرفع (نمی‌توان به نتیجه مشخص رسید).

الف (-) ب (+)

الف (+) ب (-)

سد لتیان (+) بزرگ (-) نیست.

هر گیاهی (+) نیازمند شرایط خاصی (-) است.

بعضی شترها (-) دو کوهانه (+) نیستند.

شکل اول - بعضی سنگ سبزند (-) بعضی سبزه‌ها (-) جامد (+) نیستند. نامعتبر ← حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

ب بعضی انسان‌ها شاعر نیستند. - هیچ غیرناطق شاعر نیست.
نامعتبر ← زیرا هر دو مقدمه سالبه است.

پ هر سنگی جسم است، بعضی سنگ‌ها قیمتی است.
بعضی جسم‌ها قیمتی هستند. (قیاسی معتبر است).

۱۷۵ الف نامعتبر، شرط دوم اعتبار قیاسی را ندارد، یعنی حد وسط در هر دو مقدمه منفی است.

ب نامعتبر، شرط اول اعتبار قیاسی را ندارد، یعنی هر دو مقدمه سالبه است.

۱۷۶ مغالطه عدم تکرار حد وسط: حد وسط درد و مقدمه به یک معنی به کار نرفته است.

۱۷۷ الف عدم تکرار حد وسط به حد وسط در مقدمه اول "از خاک" است و در مقدمه دو "خاک"

ب عدم تکرار حد وسط: حد وسط در مقدمه اول و مقدمه دوم به یک معنا نیست. (در اولی به معنای شجاع است. در دومی به معنای شیری که یک نوع حیوان است).

پ حد وسط در هر دو مقدمه منفی است.

ت هر دو مقدمه تا لبه است.

پاسخ سؤالات ۱۷۸ تا ۱۸۰

۱۷۸ درست

۱۷۹ نادرست - مغالطه رفع مقدم، به معنای رفع مقدم است نه تایید مقدم.

۱۸۰ درست

پاسخ سؤال ۱۸۱

۱۸۱ اتصال - ملازمه

پاسخ سؤالات ۱۸۲ تا ۱۸۳

۱۸۲ چهار حالت - دو حالت

۱۸۳ مهارت تفکر - تفکر کردن

قیاس استثنایی اتصالى رفع تالی و معتبر
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: قیاس استثنایی اتصالى وضع تالی و نامعتبر

گزینه ۳: استثنایی اتصالى رفع مقدم نامعتبر

گزینه ۴: انفصالى حقیقی و معتبر

قیاس استثنایی شرطی متصل است، پس به مقدمه دوم نگاه می‌کنیم، که رفع تالی است.
رفع تالی منجر به رفع مقدم می‌شود، پس نتیجه می‌شود: کسی در خانه نیست.

منفصل حقیقی ← نه هر دو و نه هیچ‌کدام
منفصل مانعة الجمع ← نه هر دو شاید هیچ‌کدام
منفصل مانعة الرفع ← نه هیچ‌کدام و شاید هر دو
قضایای شرطی منفصل دارای سه حالت هستند:

قاعده وضع مقدم: از اثبات مقدم به اثبات تالی رسیده با نتیجه (شب شده است)، قضیه معتبر است.

اگر در قضیه، هوا یا ابری است یا آفتابی است، حرف یا را برداریم دو قضیه به صورت:
۱- هوا ابری است، ۲- هوا آفتابی است باقی می‌ماند.

شرطی		حملی	
تالی	مقدم	محمول	موضوع
زمانه تلخ است.	یار نیاید.	فرهیخته	نویسندگان

۱۹۲ مقصود نفی مقدم و اثبات تالی است، یعنی از رفع مقدم، رفع تالی را نتیجه بگیریم و یا از وضع تالی، وضع مقدم را نتیجه بگیریم.

الف ۱۹۳

مقدمه دوم "حال که سیگار نمی‌کشم، رفع مقدم است و می‌دانیم که از "رفع مقدم" نمی‌توان نتیجه‌ای گرفت و اعتبار ندارد.

ب

مقدمه دوم: "او اسلحه دارد" وضع تالی است و می‌دانیم از "وضع تالی" نمی‌توان نتیجه‌ای گرفت و اعتبار ندارد.

الف ۱۹۴

مقدم: فردا امتحان داشته باشم - تالی: نمی‌توانیم امشب به مهمانی برویم.

ب

مقدم: بازی فردا برنده نشویم - تالی: با والیبال خداحافظی خواهم کرد.

پ

مقدم: خطا دادید - تالی: ابروی او گره نشد.

ت

مقدم: لب فروبندم کنون - تالی: جانم به جوش آید درون

۱۹۵

اگر خوب درس بخوانم، آنگاه قبول خواهم شد.

خوب درس خوانده‌ام، پس: قبول خواهم شد.

۱۹۶

شرطی متصل وقتی درس بخوانم (مقدم) در امتحان قبول می‌شوم (تالی)

۱۹۷

قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده است.

۱۹۸

وضع تالی - نامعتبر شرطی متصل

الف ۱۹۹

تالی ← تمرین‌ها را امشب می‌نویسم. مقدم ← اگر وقت پیدا کنم.

ب

مقدم ← اگر فردا امتحان داشته باشیم. تالی ← نمی‌توانیم امشب به مهمانی برویم.

پاسخ سؤالات ۲۰۰ تا ۲۰۱

۲۰۰

درست

۲۰۱

نادرست - مغالطه در اثر عوامل روانی را چنین می‌نامند.

پاسخ سؤالات ۲۰۲ تا ۲۰۳

۲۰۲

نقادانه - سنجشگرانه

۲۰۳ مسموم کردن چاه

گزینه ۳

۲۰۴

جمله "هر انسان آزادی خواهی از این جنبش حمایت خواهد کرد" مغالطه‌ای از نوع بار ارزشی کلمات را در خود دارد. کلمه "آزادی خواه" دارای بار ارزشی مثبت است.

استفاده از این کلمه در جمله حاکی از این است که حمایت از جنبش مورد نظر، کاری خوب و ستودنی است. این در حالی است که ممکن است برخی از افراد به دلایل مختلف، با وجود آزادی خواه بودن، از این جنبش حمایت نکنند.

گزینه ۲

۲۰۵

در این گزینه ویژگی بدی به یک نظر یا پیروان آن نسبت داده نشده است، بلکه گوینده به دنبال تأثیرگذاری و تحمیل نظر خود به وسیله برانگیختن احساس ترس است (مغالطه توسل به احساسات)

گزینه ۲

۲۰۶

اگر هدف گوینده، تشویق برای حمایت از یک مورد باشد، مغالطه تله گذاری است.

گزینه ۴

۲۰۷

موارد ۲ و ۴ کاملاً صحیح می باشند.

داستان معروف خیاط فریب کار پادشاه که لباسی برایش ندوخته بود و مطرح می کرد، لباس دوخته شده را افراد ناتوان نمی بینند، بیانگر مغالطه مسموم کردن چاه (نه مغالطه تله گذاری) است. در کاریکاتورها معمولاً از مغالطه مصداقی و عینی (نه مفهومی) بزرگ نمایی استفاده می شود.

گزینه ۲

۲۰۸

به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی مختلف هستند، باعث مغالطه بار ارزشی کلمات می شود و باید دقت کنیم در جهت جلوگیری از گرفتار شدن به این نوع مغالطه سوء برداشت ها را کنار بگذاریم، یعنی پیام های فرعی را به جای پیام اصلی نگیریم.

۲۰۹ الف) ۳

ب) ۴

ج) ۱

د) ۲

۲۱۰ الف تله گذاری

ب توسل به احساسات

پ مسموم کردن چاه

۲۱۱ الف مغالطه عدم تکرار حد وسط چون "باز" در هر مقدمه به دو معنای متفاوت است.

ب مغالطه تله‌گذاری، چون: با دادن صفت خوب انتظار قبول کردن حرف‌هایش را دارد.

پ مغالطه بزرگ‌نمایی، چون: ممکن است این فرد صبح بیدار نشده باشد و دو دقیقه قبل بیدار شده باشد و این حرف را زده باشد.

۲۱۲ ۱- درک حقیقت ۲- اقناع دیگران ۳- غلبه بر دیگران

۲۱۳ الف ۹۷٪ از دانش‌آموزان سال آخر این آموزشگاه سال گذشته در دانشگاه‌های دولتی، آزاد و پیام نور پذیرفته شده‌اند. ← مغالطه (بزرگ‌نمایی)

ب فقط بی‌فکرها با این حرف مخالف‌اند. ← مغالطه مسموم کردن چاه

پ فقط بچه‌های شیطان و تنبل هستند که ریاضی را دوست ندارند. ← مغالطه مسموم کردن چاه

ت جز انسان‌های پاک‌دل و مظلوم کسی با عقیده ما موافقت نمی‌کند. ← مغالطه تله‌گذاری

ث می‌دانم که افراد با فرهنگ به بنده رای می‌دهند. ← مغالطه تله‌گذاری

۲۱۴ بله، عواطف و احساسات نقش مهمی در زندگی ما دارند و می‌توانند در تصمیم‌گیری‌های نادرست و خطاهای ذهن ما تأثیر داشته باشند در صورتی که بدون ذکر دلایل معتبر از احساسات فردی سوءاستفاده شود، آن را "مغالطه توسل به احساسات" می‌نامیم.

۲۱۵ الف دلیل‌تراشی راهنما - در بخش اول: اگر از درس نمره بگیریم. من خوب درس خوانده‌ام، قبول شدن را "خوب درس خواندن" و در بخش دوم: مردود شدن را "مشکل داشتن معلم با من" عنوان شده است.

ب نسبت خانوادگی - در این مدعا نسبت خانوادگی باعث شده است که نتیجه‌گیری انجام شود.

پ مورد تملق واقع شدن - این فرد چون مورد تملق واقع شده است، آن فرد را خوب دانسته است (توسل به احساسات)